

YÖNETMELİK

İçişleri Bakanlığından:

Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 – 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine 21 numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (22), (23), (24) ve (25) numaralı alt bentler eklenmiş, aynı fıkranın (c) bendinin (1), (3), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bendin (14) numaralı alt bendinde yer alan “cankurttaran (SC)” ibaresi “ambulans (SC)” olarak değiştirilmiş ve aynı bendin (2) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“22) Motorlu taşıt sürücüsü sertifikası: Teorik ve uygulamalı sınavlarda başarı gösteren sürücü adaylarına verilen belgedir.”

“23) Net gelir: Basılı kağıt ve plakaların, Karayolları Trafik Kanununun 131 inci maddesi kapsamında oluşturulan komisyonca tespit edilen satış fiyatı üzerinden Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun elde ettiği brüt gelirden, basılı kağıtlar için malzeme ve basım giderleri, bir çift plaka için malzeme (alüminyum levha, boya, reflektif malzeme, şablon ve atölye giderleri), işçilik, taşıma giderleri ile %18 oranında hesaplanan KDV tutarı düşüldükten sonra kalan tutarı ifade eder.”

“24) Sürücü belgesi: 2918 sayılı Kanunda belirtilen motorlu araçların sürülmesine yetki veren belgedir.”

“25) Uluslararası sürücü belgesi: İki veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca sınıflarına göre araç kullananlara belli süre ile verilen belgedir.”

“1) Otomobil: Yapısı itibariyle, sürücüsü dahil en fazla dokuz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

Taksi: Yapısı itibariyle sürücüsü dahil en fazla dokuz oturma yeri olan, insan taşımak için imal edilmiş bulunan ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen şekilde muayenesi ve damgası yapılmış, ücret hesaplama yöntemine uygun tarife yüklenmiş ve tip onayı alınmış taksimetre ile yolcu taşıyan M1 sınıfı ticari motorlu araçtır.

Taksi Dolmuş: Yapısı itibariyle sürücüsü dahil en fazla dokuz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan, adam başına tarifeli ücretle yolcu taşıyan M1 sınıfı ticari motorlu araçtır.”

“3) Otobüs: Yolcu taşımacılığında kullanılan, sürücüsü dahil dokuzdan fazla oturma yeri olan motorlu taşıttır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir. Sürücüsü dahil oturma yeri onyediyi aşmayan otobüslere minibus denir.”

“8) Motosiklet: Azami tasarım hızı 45 km/saatten ve/veya silindir kapasitesi 50 santimetreküpten fazla olan sepetli veya sepetsiz iki veya üç tekerlekli motorlu taşıtlar ve net motor gücü 15 kilovattı, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşımacılığında kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı aşmayan dört tekerlekli L3, L4, L5 ve L7 sınıfı motorlu taşıtlardır. Elektrik ile çalışanların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz. Bunlardan karoseri yük taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motosikletlere yük motosikleti (triportör) denir.”

“9) Motorlu bisiklet (Moped): Azami hızı saatte 45 kilometreyi, içten yanmalı motorlu ise silindir hacmi 50 santimetreküpü, elektrik motorlu ise azami sürekli nominal güç çıkışı 4 kilovattı geçmeyen iki veya üç tekerlekli taşıtlar ile aynı özelliklere sahip net ağırlığı 350 kilogramı aşmayan dört tekerlekli L1, L2 ve L6 sınıfı motorlu taşıtlardır. Elektrik ile çalışanların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.”

“10) Bisiklet: Üzerinde bulunan insanın adale gücü ile pedal veya el ile tekerleği döndürülmek suretiyle hareket eden motorsuz taşıtlardır. Azami sürekli anma gücü 0,25 kilovattı geçmeyen, hızlandıkça gücü düşen ve hızı en fazla 25 km/saate ulaştıktan sonra veya pedal çevrilmeye ara verildikten hemen sonra gücü tamamen kesilen elektrikli bisikletler de bu sınıfa girer.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında eğitilen sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Trafik kazalarında yaralanıp sağlık kuruluşlarına sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle otuz gün içinde ölenlerin kayıtlarını tutmak ve takip eden ayın sonuna kadar kimlik numaraları ile birlikte elektronik ortamda Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirmek.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesine yedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında kiralanen araçlar;

a) Kiracı adına satın alma hakkının oluştuğu andan itibaren otuz günlük süre içinde kiracı tarafından aracın kendi adına tescilinin yaptırılmaması veya kiralayana iade edilmemesi,

b) Taraflar arasında yapılan sözleşmede aracın kiracı adına re’sen tescil edileceği hususunda karara varılmış ve kiracıya konu hakkında tebligat yapılmış olması veya adresinde bulunmadığından tebligatın yapılamadığının belgelenmesi

halinde finansal kiralama şirketleri tarafından sözleşmenin ekleneceği bir dilekçe ile trafik tescil kuruluşuna müracaat edilmesi durumunda kiracısı adına re’sen tescil edilir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 43 üncü maddesinin birinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çalınan araçların tescil kayıtlarının kapatılması için, aracın bilgi sistemindeki tescil kayıtlarına çalındığına dair ilgili birimlerce konulmuş ibarenin bulunması ve çalındığı tarihten itibaren bir ay geçmiş olması şartıyla herhangi bir trafik tescil şube veya bürosuna müracaat edilebilir.”

“Çalınan araçların bulunması ve aracın bilgi sistemindeki tescil kayıtlarında bulunan çalıntı ibaresinin ilgili birimlerce kaldırılmış olması halinde, araç sahibinin dilekçesi alınır, araç muayene istasyonlarında tespit muayenesi yaptırdıktan sonra aracın tescil dosyası ve bilgisayardaki tescil kaydı üzerinde gerekli düzeltme yapılır, araç tescil belgesi ile motorlu araç trafik belgesi tanzim edilir, durum Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 45 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tescil işlemlerinin gecikmesi, bir yerden diğer bir yere götürülme, prototip veya yol testi, gösteri yapılması gibi nedenlerle geçici olarak trafiğe çıkarılacak araçlar ile ithal ve ihraç edilenlere, geçici belgenin cinsine uygun harcın yatırılmış olması şartıyla ve ilgili maddelerindeki esas ve usullere göre geçici trafik belgesi (Ek:10) verilir. Geçici trafik belgesi ve geçici tescil plakaları, kayıt defterine (Ek:10/A) kaydedilir.”

“Geçici trafik belgeleri ve bunlara ilişkin diğer belgelerin trafik kuruluşlarında saklanan suretleri, belgelerin geçerlilik süresinin bitiminden itibaren iki yıl geçmedikçe imha edilemez.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 53 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Engellilere ait araçların trafik tescil kuruluşlarında tescil işlemlerinin yapılması sırasında:

a) Bizzat kullanım amacıyla engelliler tarafından ithal edilen özel tertibatlı otomobiller ile motosikletlerin tescil belgelerine ve bilgisayar kayıtlarına, "Araç sahibi tarafından kullanılması zorunlu olup, ilgili gümrük müdürlüğünün izni olmadan devri, satışı, hibesi, intifasının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekâletname ile devredilmesi, kiralınması, ödünç verilmesi, özel tertibatının kaldırılması veya değiştirilmesi yasaktır." şeklinde şerh konulur.

b) Engelliler tarafından ithal edilen özel tertibatlı minibüslerin tescil belgelerine ve bilgisayar kayıtlarına "Araç sahibinin eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya noterce düzenlenmiş iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılması zorunlu olup, ilgili gümrük müdürlüğünün izni olmadan devri, satışı, hibesi, intifasının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekâletname ile devredilmesi, kiralınması ödünç verilmesi, özel tertibatının kaldırılması veya değiştirilmesi yasaktır." şeklinde şerh konulur.

c) Engellilik derecesi % 90'ın altında olan engelliler tarafından bizzat kullanılmak amacıyla özel tertibatlı araçların Özel Tüketim Vergisinden muaf olarak yurt içinden ilk iktisabında tescil belgelerine, "İlk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe Özel Tüketim Vergisi ödenmeden devri, satışı, hibesi, intifasının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekâletname ile devredilmesi, "Özel tertibatının kaldırılması veya değiştirilmesi yasaktır." şeklinde şerh konulur. Herhangi bir engeli bulunmayan kişilerin kullanımına uygun olarak üretilmiş olan aracın teknik donanımlarında hiçbir değişiklik yapılmadan, engelli kişinin sağlık raporunda belirtilen tertibatın ilave aparatlarla takırılmış olması halinde, bu araç araç sahibinin eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya noterce düzenlenmiş iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından da kullanılabilir. Aracın engelli veya bu kişiler tarafından her iki şekilde de kullanılabilmesinin yetkili kurum ve kuruluşlarca belgelendirilmesi şarttır.

ç) Özel tertibatı olmayıp, engellilik derecesi % 90 ve üzeri olan malul ve engelliler tarafından Özel Tüketim Vergisinden muaf olarak bizzat ithal edilen araçların tescil belgelerine ve bilgisayar kayıtlarına, "Araç sahibi engelli kişinin eşi, kanuni mümessili ile üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya noterce düzenlenmiş iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılması zorunlu olup, beş yıl içerisinde Özel Tüketim Vergisi ödenmeden devri, satışı, hibesi, intifasının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekâletname ile devredilmesi, kiralınması, ödünç verilmesi yasaktır." şeklinde şerh konulur. Ayrıca ithal araçların gümrük şahadetnamelerinde, yukarıda belirtilen şerh dışında varsa diğer şerhler de

tescil belgesine işlenir.

d) Engelliler tarafından ithal edilerek getirilen araçların, aynı durumdaki başka bir engelliye devri veya bunların ölümü sonucunda varislerine intikali halinde, bu araçlar gümrük vergisinden muaf olup, devir ve tescil işlemi ilgili gümrük müdürlüğünün iznine bağlıdır.

e) Özel tertibatı olmayıp, engellilik derecesi % 90 ve üzeri olan engelliler tarafından Özel Tüketim Vergisinden muaf olarak yurt içinden satın alınıp ilk iktisabı yapılan araçların tescil belgelerine "İlk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe Özel Tüketim Vergisi ödenmeden devri, satışı, hibesi, intifasının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekâletname ile devredilmesi yasaktır." şeklinde şerh konulur.

f) Engellilere ait yurt dışından ithal edilmiş olan özel tertibatlı araçların Yönetmelikte izin verilen kişiler dışında başkaları tarafından kullanıldığının tespiti halinde; araç trafikten men edilerek bu hususta düzenlenecek bir tutanakla mer'i mevzuat çerçevesinde işlem yapılmak üzere Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ilgili birimlerine intikal ettirilir."

"Talep halinde, trafik denetleme kuruluşları tarafından engellilerin araçları için ayrılmış park yerlerinden istifade etmeleri amacıyla, engellilere ve gazilere örneği Ek: 47'de yer alan park kartı verilir. Park kartlarının verilmesi, kullanılması ve iptaline dair usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir."

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 75 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 75 – Sürücü belgesi sınıfları ile belge sahiplerine sürme yetkisi verilen motorlu araçlar ve özellikleri aşağıda gösterilmiştir:

a) M sınıfı sürücü belgesi iki, üç ve dört tekerlekli motorlu bisikletleri (moped) kullanacaklara verilir.

b) A1 sınıfı sürücü belgesi silindirik hacmi 125 santimetreküpü, gücü 11 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,1'i geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

c) A2 sınıfı sürücü belgesi gücü 35 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,2'yi geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

ç) A sınıfı sürücü belgesi sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

d) B1 sınıfı sürücü belgesi net motor gücü 15 kilovattı, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşımacılığında kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı geçmeyen dört tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir. Elektrik ile çalışan araçların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.

e) B sınıfı sürücü belgesi otomobil ve kamyonet kullanacaklara verilir. Belge sahibi, ilgili tip onayı yönetmeliklerine aykırı olmamak ve 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliğinde belirtilen; eğitimi tamamlamak ya da yetenek ve davranış sınavını geçmiş olmak kaydıyla azami yüklü ağırlığı 4.250 kilograma kadar olan birleşik araçları da kullanabilir.

f) BE sınıfı sürücü belgesi B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen römork veya yarı römork içeren birleşik araçları kullanacaklara verilir.

g) C1 sınıfı sürücü belgesi azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramın üzerinde olan ve 7.500 kilogramı geçmeyen kamyon ve çekicileri kullanacaklara verilir.

ğ) C1E sınıfı sürücü belgesi C1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçlar ile B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçları kullanacaklara verilir.

h) C sınıfı sürücü belgesi kamyon ve çekici kullanacaklara verilir.

ı) CE sınıfı sürücü belgesi C sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

i) D1 sınıfı sürücü belgesi minibüs kullanacaklara verilir.

j) D1E sınıfı sürücü belgesi D1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

k) D sınıfı sürücü belgesi minibüs ve otobüs kullanacaklara verilir.

l) DE sınıfı sürücü belgesi; D sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

m) F sınıfı sürücü belgesi lastik tekerlekli traktör kullanacaklara verilir.

n) G sınıfı sürücü belgesi iş makinesi türündeki motorlu araçları kullanacaklara verilir.

o) K sınıfı sürücü aday belgesi Yönetmelikte belirtilen şartlar ve esaslara göre araç sürmeyi öğrenen sürücü adaylarına eğitim ve sınavda kullanmak üzere verilir."

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 76 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 76 – Sürücü belgesi alacakların;

a) Yaş bakımından;

- 1) M, A1 ve B1 sınıfı sürücü belgesi alacakların 16,
- 2) A2, B, BE, C1, C1E, F ve G sınıfı sürücü belgesi alacakların 18,
- 3) A sınıfı sürücü belgesi alacakların 20 (gücü 15 kilovattı aşan üç tekerlekli motosikletler için 21),
- 4) C, CE, D1 ve D1E sınıfı sürücü belgesi alacakların 21,
- 5) D, DE sınıfı sürücü belgesi alacakların 24

yaşını bitirmiş olmaları,

b) Deneyim bakımından;

- 1) A sınıfı sürücü belgesi alacakların en az iki yıllık A2 sınıfı,
- 2) C1, C, D1 ve D sınıfı sürücü belgesi alacakların en az B sınıfı,
- 3) BE sınıfı sürücü belgesi alacakların B sınıfı,
- 4) CE sınıfı sürücü belgesi alacakların C sınıfı,
- 5) C1E sınıfı sürücü belgesi alacakların C1 sınıfı,
- 6) DE sınıfı sürücü belgesi alacakların D sınıfı,
- 7) D1E sınıfı sürücü belgesi alacakların D1 sınıfı sürücü belgesine sahip olmaları,

c) Öğrenim durumu itibarıyla en az ilkökul düzeyinde eğitim almış olmaları,

ç) 26/9/2006 tarihli ve 26301 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaları,

d) Sürücü sınavlarını başarıyla tamamlayarak, motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almış olmaları,

e) Adli sicillerinde, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 190 ve 191 inci maddeleri, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve takip eden fıkralarında belirtilen suçlardan hüküm giymişliğine dair kayıt bulunmaması,

f) Önceden verilmiş aynı sınıf bir başka sürücü belgesinin bulunmaması,

g) Başka sınıf sürücü belgesi alacaklar için, daha önce verilmiş ancak geri alınmış olan sürücü belgesinin 2918 sayılı Kanunda öngörülen şartlar yerine getirildiği için sahibine iade edilmiş olması zorunludur.

A sınıfı sürücü belgesi alacak 24 yaşını doldurmuş adaylarda birinci fıkranın (b) bendinin birinci alt bendinde öngörülen deneyim şartı aranmaz.

Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri ihtisas görevleri için subay ve astsubay sınıf okulu, astsubay meslek yüksekokulu ve astsubay temel kursunda eğitim gören veya buralardan mezun olanlar ile üniversitelerin sürücü eğitimi veren yüksekokullarından mezun olanlar bakımından A, C, D ve D1 sınıfı sürücü belgesi için birinci fıkranın (a) bendinde öngörülen yaş şartı 20 olarak uygulanır ve bu maddede öngörülen deneyim şartı aranmaz.

Emniyet Genel Müdürlüğü’nün motorlu araç sürücüsü ihtiyacını karşılamak üzere Emniyet Genel Müdürlüğüne hazırlanacak yönerge çerçevesinde yapılacak sınavlarda başarılı olan Emniyet Genel Müdürlüğü personeline ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenlere sürücü belgesine dönüştürülmek üzere motorlu taşıt sürücüsü sertifikası verilir. Bu eğitim ve sınavlar; illerde emniyet müdürünün teklifi ve valinin onayı, merkez teşkilatında ise Trafik Hizmetleri Başkanının teklifi ve Emniyet Genel Müdürlüğü’nün onayı ile yapılır. Merkez teşkilatı, il/ilçe emniyet müdürlükleri/amirlikleri ve polis eğitim kurumları, sürücü eğitimlerini ayrı ayrı ya da birlikte verebilir. İl/ilçe emniyet müdürlükleri/amirliklerince açılan kurslara eğer varsa o ilde bulunan polis eğitim kurumlarındaki öğrenciler ve personel ile merkez teşkilatında görevli personel, polis eğitim kurumları tarafından açılan kurslara da, o il/ilçe emniyet müdürlükleri/amirliklerinde ya da varsa merkez teşkilatında görev yapan personel katılabilir.

Jandarma teşkilatının motorlu araç sürücüsü ihtiyacını karşılamak üzere Jandarma Genel Komutanlığının belirleyeceği eğitim programları çerçevesinde yapılacak sınavlarda başarılı olan jandarma teşkilatı mensubu subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile Jandarma Okullar Komutanlığında öğrenim gören öğrencilere sürücü belgesine dönüştürülmek üzere motorlu taşıt sürücüsü sertifikası verilir. Bu eğitim ve sınavlar illerde il jandarma komutanlıklarının teklifi ve valinin onayı, merkez teşkilatı için ise Harekât Başkanının teklifi ve Kurmay Başkanının onayı üzerine oluşturulacak Eğitim Yürütme Kurulları tarafından yapılır.

Sürücüler ile sürücü adaylarının hangi şartlarda ve hangi sınıf sürücü belgesi alabilecekleri ile bunların araç kullanma şartları, kullanılacak araçların niteliklerine ve sağlık şartlarına dair usul ve esaslar, Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“G sınıfı hariç diğer sürücü belgelerinden herhangi birini almak isteyen sürücü adaylarının karayollarında sürmeyi öğrenmek üzere araç kullanabilmeleri için eğitim ve sınavda kullanılmak üzere ilgili sürücü kurslarından 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücülerini

Kursu Yönetmeliğinde yer alan K Sınıfı Sürücü Aday Belgesini (Ek: 5) almaları zorunludur. K Sınıfı Sürücü Aday Belgesi 6 ay süreyle geçerlidir.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 83 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 83** – Zayi edilen veya yıpranan sürücü belgelerinin yenisinin düzenlenmesi için belge sahibinin dilekçe ile herhangi bir tescil kuruluşuna veya dış temsilciliklerimize müracaat etmesi, sürücü belgesinin geçerlilik süresinin sona ermemiş olması, geçerlilik süresi sona ermiş ise yenileme şartlarının sağlanmış olması, sürücü belgesi alma şartlarının kaybedilmemiş olması ve gerekli diğer bilgi ve belgelerin ibrazı zorunludur. Zayi veya yıpranma nedeni ile sürücü belgesi düzenlenmesi sırasında sürücü belgesinin geçerlilik süresinin uzatılmasının talep edilmesi halinde bu Yönetmeliğin 87 nci maddesindeki yenileme şartları aranır.

Müracaatın yapıldığı tescil kuruluşunca sürücü belgesi ile ilgili bilgisayar kayıtlarından müracaatın kontrolü yapılır. Ancak, bilgisayar kayıtlarında sürücü belgesi sahibi olduğuna dair kayıt bulunmayanlar ile beyan ettikleri bilgilerle ilgili kayıtlar arasında farklılık arz edenlerin durumu ilgili tescil kuruluşundan en seri şekilde sorulur ve alınacak cevaba göre işlem gerçekleştirilir.

Müracaatı tamamlayanlara sürücü belgeleri teslim edilinceye kadar araç kullanabilmeleri için 15 gün süreyle geçerli olmak üzere (Ek-50) deki “Sürücü Belgesi Yerine Geçen Geçici Belge” verilebilir. Sürücü belgesinin ilgisine teslim edilmesi ile birlikte geçici belge hükümsüz sayılır.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 85 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 85** – Araçları sürme yetkisi;

- a) B1 sınıfı sürücü belgesi ile M,
 - b) F sınıfı sürücü belgesi ile M,
 - c) G sınıfı sürücü belgesi ile M,
 - ç) A1 sınıfı sürücü belgesi ile M,
 - d) A2 sınıfı sürücü belgesi ile M ve A1,
 - e) A sınıfı sürücü belgesi ile M, A1 ve A2,
 - f) B sınıfı sürücü belgesi ile M, B1 ve F,
 - g) BE sınıfı sürücü belgesi ile M, B, B1 ve F,
 - ğ) C sınıfı sürücü belgesi ile M, B, B1, C1 ve F,
 - h) CE sınıfı sürücü belgesi ile M, B, BE, B1, C, C1, C1E, F; CE sınıfı ile birlikte D sınıfı sürücü belgesine de sahip olduğu takdirde ayrıca DE, D1 ve D1E,
 - ı) C1 sınıfı sürücü belgesi ile M, B, B1 ve F,
 - i) C1E sınıfı sürücü belgesi ile M, B, BE, B1, C1 ve F,
 - j) D sınıfı sürücü belgesi ile M, B, B1, D1 ve F,
 - k) DE sınıfı sürücü belgesi ile M, B, BE, B1, D, D1, D1E, F; DE sınıfı ile birlikte C sınıfı sürücü belgesine de sahip olduğu takdirde ayrıca CE, C1 ve C1E,
 - l) D1 sınıfı sürücü belgesi ile M, B, B1 ve F,
 - m) D1E sınıfı sürücü belgesi ile M, B, BE, B1, D1 ve F
- sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 86 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 86** – B, C, C1, D ve D1 sınıfı sürücü belgesi sahipleri araçlarını, azami yüklü ağırlığı 750 kilograma kadar olan (750 kilogram dahil) hafif römork takarak da kullanabilirler.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 87 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Sürücü belgelerinin geçerlilik süresi ve yenilenmesi**

Madde 87 – M, A1, A2, A, B1, B, BE, F ve G sınıfı sürücü belgeleri 10 yıl; C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ve DE sınıfı sürücü belgeleri ise 5 yıl geçerlidir.

Belgelerin yenilenmesi işlemleri belge sahibinin herhangi bir trafik tescil kuruluşuna veya dış temsilciliklerimize müracaat etmesi suretiyle yapılır. Müracaat sırasında;

- a) Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte belirlenen sağlık şartlarını taşımaları,
- b) Bu Yönetmeliğin 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen hükümlülikle ilgili şartları taşımaları,
- c) Herhangi bir nedenle sürücü belgesi geçici olarak geri alınmış ise iade edilme şartlarının gerçekleşmiş olması

gereklidir. Bu şekilde yenilenen sürücü belgeleri için harç alınmaz.

Yenileme müracaatı sırasında eski sürücü belgesi geri alınır. Müracaatı tamamlayanlara sürücü belgeleri teslim edilinceye kadar araç kullanabilmeleri için 15 gün süreyle geçerli olmak üzere “Sürücü Belgesi Yerine Geçen Geçici Belge” (Ek-50) verilebilir. Sürücü belgesinin ilgisine teslim edilmesi ile birlikte geçici belge hükümsüz sayılır.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 88 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Dış ülkelerden alınan sürücü belgeleri ile ülkemizde araç kullanılması ve bu belgelerin ülkemiz sürücü**

belgesiyle değiştirilmesi

Madde 88 – İlgili kanunlar ile ikili ve çok taraflı anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, dış ülkelere alınan sürücü belgeleri ile ülkemizde araç kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Türk vatandaşlarının dış ülkelere aldıkları sürücü belgeleri ile ülkemizde araç kullanmaları;

1) Dış ülkelere alınan sürücü belgeleri ile ülkemize giriş yapıldığı tarihten itibaren en fazla 1 yıl süreyle araç kullanılabilir.

2) Altı aydan fazla ülkemizde bulunanların, araç kullanırken sürücü belgelerinin dış temsilcilikler veya noter tarafından onaylanmış Türkçe tercümelerini sürücü belgesi ile birlikte yanlarında bulundurmaları zorunludur.

3) Bir yılın sonunda ülkemizde araç kullanılabilmesi için dış ülkelere alınan sürücü belgelerinin ülkemiz sürücü belgesi ile değiştirilmesi zorunludur.

b) Yabancıların dış ülkelere aldıkları sürücü belgeleri ile ülkemizde araç kullanmaları;

1) Dış ülkelere alınan sürücü belgeleri ile ülkemize giriş yapıldığı tarihten itibaren en fazla altı ay süreyle araç kullanılabilir.

2) Altı ayın sonunda ülkemizde araç kullanılabilmesi için dış ülkelere alınan sürücü belgelerinin ülkemiz sürücü belgesi ile değiştirilmesi zorunludur.

İlgili kanunlar ile ikili ve çok taraflı anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere dış ülkelere alınan sürücü belgelerinin, ülkemiz sürücü belgeleri ile değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Müracaat herhangi bir trafik tescil kuruluşuna yapılabilir.

b) Müracaat sırasında ibraz edilmesi zorunlu olan bilgi ve belgeler Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.

c) Sürücü belgesi alacaklarda, 2918 sayılı Kanununun 41 inci maddesinde belirtilen eğitim ve sınav şartı hariç, aynı maddedeki hükümlü olmama, yaş, öğrenim ve sağlık şartları aynen aranır. Ancak ikili veya çok taraflı anlaşma hükümleri ile uygulamalar saklı kalmak üzere diplomatik muafiyeti olan yabancılar için, gerekli şartları taşıdıklarına dair yazılı beyanları esas alınır.

ç) Gerekliğinde Dışişleri Bakanlığı veya dış temsilciliklerimiz aracılığıyla sürücü belgesinin doğruluğu hakkında inceleme ve araştırma yapılabilir.

d) Geçici olarak alınmış olan yabancı sürücü belgeleri değiştirilmez.

e) Karayolu Trafik Konvansiyonuna taraf olmayan ve sürücü belgelerinin karşılıklı olarak tanınması ve değişimine ilişkin ikili bir anlaşmamız bulunmayan ülkelere alınan sürücü belgeleri ülkemiz sürücü belgesi ile değiştirilmez.

f) Türk vatandaşlarının Karayolu Trafik Konvansiyonuna taraf olan ülkelere aldıkları sürücü belgeleri, karşılığı veya dengi olan sürücü belgeleri ile değiştirilir.

g) Yabancıların Karayolu Trafik Konvansiyonuna taraf olan ülkelere aldıkları motorlu bisiklet (moped), motosiklet, lastik tekerlekli traktör, iş makinesi veya otomobil cinsi araçları kullanmak üzere verilen sürücü belgeleri karşılığı olan ülkemiz sürücü belgeleriyle, diğer araç cinslerini kullanmak üzere verilen sürücü belgeleri ise ülkemiz B sınıfı sürücü belgesi ile değiştirilir, ancak bu araçları römork takarak kullanma yetkisi olanların belgeleri ülkemiz BE sınıfı sürücü belgesi ile değiştirilir. Bunların dışındaki sınıf sürücü belgelerinin talep edilmesi halinde eğitim ve sınav şartı da aranır.

ğ) Dış ülkelere alınan sürücü belgesi almış kişilerin ülkemizde farklı bir sınıf sürücü belgesi alabilmeleri için dış ülkelere alınan sürücü belgesini ülkemiz sürücü belgesine dönüştürmüş olmaları zorunludur.

Ülkemiz sürücü belgeleri ile değiştirilen dış ülkelere alınan sürücü belgeleri ilgili ülkeye gönderilir.

Dış ülkelere alınan sürücü belgeleri ile bu maddede belirtilen şartları sağlamadan araç kullananlar hakkında 2918 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine istinaden işlem yapılır.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 90 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücü belgelerinin trafik görevlilerince geri alınması halleri ile şartları

Madde 90 – Sürücü belgesi sahibi kişide sağlığı bakımından sürücülüğe engel aşikâr bir değişikliğin görülmesi ve tespiti halinde, trafik görevlilerince sürücü belgesi geçici olarak geri alınır ve kişiye “sürücü olur” sağlık raporu aldırılır.

Sürücü belgesi sahibi kişide sağlığı bakımından sürücülüğe engel bir değişikliğin olabileceğinin kamu kurum veya kuruluşlarınca yazılı olarak bildirilmesi halinde ise kişinin sürücü belgesi geçici olarak geri alınarak “sürücü olur” sağlık raporu aldırılır.

Sürücü belgeleri geçici olarak geri alınan kişilerin Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılan muayeneleri sonucunda düzenlenen sağlık raporuna göre işlem yapılır. Gerekli sağlık şartları sağlanmadıkça bu kişilere sürücü belgeleri iade edilmez.

Sağlık şartları bakımından sürücülüğe engel bir halinin olmadığı veya mevcut olan bu halin bilhale ortadan kalktığı sağlık raporuyla tespit edildiği takdirde, sürücü belgesi kişiye iade edilir.

Sürücü belgesinin 2918 sayılı Kanununun 41 inci maddesinde belirtilen şartlardan herhangi biri mevcut olmadan veya hileli yollarla temin edilmiş olduğunun anlaşılması halinde, bu belge Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca iptal edilir. Bu kişilere aynı madde hükümlerine uygun olarak yeniden motorlu taşıt sürücüsü

sertifikası almaları halinde yeni bir sürücü belgesi verilir.”

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücü belgesi sahibinin öldüğünün tespiti halinde, Emniyet Genel Müdürlüğü ya da bağlı trafik tescil kuruluşlarının bilgisayar kayıtlarına şerh konularak sürücü belgesi iptal edilir. Sürücü belgesi sahibinin öldüğünün tespiti Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden elektronik ortamda da yapılabilir.”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin 93 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücü belgelerinin şekil ve içeriği

Madde 93 – Sürücü belgeleri Ek-28’deki şekline uygun olarak düzenlenir. Belgelerin içeriği, üzerinde bulunacak güvenlik unsurları ve fiziksel özellikleri Maliye Bakanlığı ile Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü’nün görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 19 – Aynı Yönetmeliğin 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Sürücülerin uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığı solunum havası, tükürük veya benzeri biyolojik örnekler üzerinden teknik cihazla tespit edilir. Tespit işlemi tek kullanımlık test kitleri ile yapılır. Bu kitlerle beraber tarih, saat, ölçüm sonucu ve cihaza ait seri numarasını gösterir çıktı verebilen test cihazları da kullanılabilir. Talep halinde test sonuç çıktısının bir nüshası sürücüye verilir. Tespit için aranacak olan eşik değerleri, Adalet Bakanlığı (Adli Tıp Kurumu) ve Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığınca müştereken belirlenir.”

“b) Teknik cihazla yapılan test sonucunda, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullandığı yönünde pozitif sonuç alınan sürücü, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında uyuşturucu ya da uyarıcı madde kullanıp kullanmadığının tespitinin yapılması amacıyla mahalli zabıtaya teslim edilir. Sürücü, Cumhuriyet savcısının talimatıyla Ceza Muhakemesi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen usuller çerçevesinde vücudundan kan, tükürük veya idrar gibi örnekler alınmak üzere en yakın adli tıp kurumuna veya adli tabipliğe veya Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarına götürülür. Yapılan tespit sonucunda uyuşturucu veya uyarıcı madde kullandığı tespit edilen sürücü hakkında 2918 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılması için mahalli zabıta tarafından ilgili trafik kuruluşuna ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre adli işlem yapılmak üzere adli birimlere bilgi verilir. Trafik kuruluşunca, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullandığı tespit edilen sürücüye 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen miktarda idari para cezası verilerek, sürücü belgesi beş yıl süreyle geçici olarak geri alınır.”

MADDE 20 – Aynı Yönetmeliğin 100 üncü maddesindeki tabloda yer alan “Tehlikeli madde taşıyan araçlar ve özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)” satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu satırdan sonra gelmek üzere tabloya aşağıdaki şekilde “Özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)” satırı eklenmiştir.

“ Tehlikeli madde taşıyan araçlar (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa) ”	30	50	60	70
“ Özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa) ”	30	50	50	60

MADDE 21 – Aynı Yönetmeliğinin 128 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 128** – Karayollarında seyreden araçların yüklü ve yüksüz olarak uyacakları boyutların ve bu araçların karayolu yapısına zarar vermeden güvenle seyredebilecekleri ağırlıkların aşağıda belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.

a) Azami genişlik

Araçların azami genişliği	2,55 metre
Frigorifik taşıtların yalnız frigorifik yapılarında	2,60 metre
Belediyelere ait trolleybüsler	2,65 metre

b) Azami yükseklik

Araçların azami yüksekliği	4,00 metre
----------------------------	------------

c) Azami uzunluk

Otobüs dışındaki motorlu araçlarda	12,00 metre
Römorklarda	12,00 metre
İki dingilli otobüslerde	13,50 metre
İkiden çok dingilli otobüslerde	15,00 metre
Yarı römorklu araçlarda	16,50 metre

Mafsallı (Körüklü) otobüslerde	18,75 metre
Römorklu otobüslerde	18,75 metre
Römorklu kamyonlarda	18,75 metre
İki römorklu katarlarda	22,00 metre

d) Azami ağırlıklar

1) Dingil ve dingil grubu ağırlıkları

Dingil ağırlığı en çok;	
Tahriksiz tek dingilde	10 ton
Tahrikli tek dingilde	11,5 ton

İki dingilli motorlu araçlarda aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1m$)	11,5 ton
Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1 m \leq d < 1.3 m$)	16 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8 m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$)	18 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$) (Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliği veya Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelikte belirtilen şartlarla)	19 ton
İki dingilli römork ve yarı römorklarda aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1m$)	11 ton
Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1 m \leq d < 1.3 m$)	16 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8 m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$)	18 ton
Dingiller arası mesafe 1.8 m veya daha büyük ise ($1.8 m \leq d$)	20 ton
Üç dingilli aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1.3 m veya daha az ise ($d \leq 1.3 m$)	21 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.4 m arası ise ($1.3 m < d \leq 1.4 m$)	24 ton

2) Toplam ağırlıklar

İki dingilli motorlu araçlar ve römorklarda	18 ton
Üç dingilli motorlu araçlarda (Tahrikli dingilin, çift lastikle ve havalı süspansiyon sistemi ile veya 97/27/AT Yönetmeliğinde tanımlandığı gibi eşdeğer kabul edilen bir süspansiyon sistemi ile donatılmış olduğu veya her bir tahrikli dingilin çift lastikli olduğu ve her bir dingilin azami ağırlığının 9,5 tonu aşmadığı durumlarda 26 tondur.*)	25 ton (26 ton*)
Üç dingilli yarı römorklu araçlarla mafsallı otobüslerde	28 ton
Dört dingilli motorlu araçlarda	32 ton
Dört dingilli römorklu ve yarı römorklu araçlarda	36 ton
Dört dingilli yarı römorklu araçlarda yarı römork dingil grubu ağırlığı 20 ton olan araçlarda	38 ton
Beş veya daha çok dingilli yarı römorklu veya römorklu katarlarda	40 ton
40 ft. boyutunda ISO Konteyner taşıyan iki veya üç dingilli yarı-römorka sahip üç dingilli motorlu araçlarda	44 ton

Araçların imal tarihine bakılmaksızın birinci fıkrada belirtilen boyutlar ve ağırlıklar uygulanır.

Ağırlıkların ve boyutların tetkikinde, araçların imal ve monte edilmiş oldukları fabrikaca verilen orijinal teknik kapasite değerleri esas alınır. Bu fıkrada belirtilen istisnalar hariç birinci fıkrada belirlenen ağırlık sınırları ve boyutları üzerinde kapasiteye sahip araçlar için karayolu uygunluk belgesi verilemez ve bu gibi araçlar tescil edilemez:

a) Çekici araçlarda dingil kapasiteleri, azami dingil ağırlıklarından en çok %20 (dahil) daha fazla, kurtarıcı, seyyar tamir ve bakım, beton karıştırma ve pompalama makine ve aksamlarının monte edilmiş olduğu araçlar ile benzeri özel amaçlı ve özel teçhizatlı araçlarda dingil kapasiteleri, azami dingil ağırlıklarından en çok %50 (dahil) daha fazla olabilir.

1) Bu araçlar karayolunda seyrederken azami dingil ağırlıkları ile azami yüklü ağırlık değerleri aşılamaz.

2) Bu araçların tescillerinden sonra yapılacak herhangi bir tadilat ile toleransa neden olan nitelikleri değiştirildiğinde, bu hüküm kapsamı dışında kalacağından daha önce verilmiş olan karayolu uygunluk belgesi geçersiz sayılır, tescil işlemi iptal edilerek ilgili diğer hükümler uygulanır.

3) Bu hususlar verilecek karayolu uygunluk belgesine işlenir. Çekici araçlar için bu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklıdır.

b) Özellikle tarım işlerinde kullanılmak için imal edilmiş araçlar ile yol bakım araçları, kurtarıcı araçlar ve itfaiye araçlarında azami genişlik 3.05 metre olabilir. Bu araçların 2.55 metreden fazla genişlikte olanlarına karayolu

uygunluk belgesi verilemez ve trafik tescil kuruluşlarında tescil işlemine tabi tutulamaz. Bu araçların tescilleri ilgili kuruluşlarınca yapılır. Ancak tarım işlerinde kullanılmak üzere imal edilmiş ve genişliği 2.55 metre ile 3.05 metre arasında olan araçlar günün kararmasından itibaren gün aydınlanıncaya kadar karayolunda trafiğe çıkarılamaz.

Birinci ve üçüncü fıkralardaki boyutlara, ağırlıklara ve istisnalara uygun olan araçlar, bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerle belirtilen diğer şartlara da uygun olması halinde, normal tescil işlemine tabi tutulur ve bu sınırlar dahilinde yüklü veya yüksüz olarak karayoluna çıkabilir.

Karayolundan başka bir ulaşım imkanının olmadığı, zorunlu ve istisnai hallerde; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ölçülerden en az birine uymayan bölünemeyen araç ve özel yüklerin taşınabilmesi, aşağıdaki şartların sağlanması ve Karayolları Genel Müdürlüğünden yüksüz araçlar için "Özel İzin Belgesi", yüklü araçlar için de "Özel Yük Taşıma İzin Belgesi" alınması suretiyle mümkündür:

a) Bu yükü taşıyacak aracın seçiminde bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları hükümlerine uygunluğunun sağlanması imkanı aranır. Bu imkanın bulunup bulunmadığı Karayolları Genel Müdürlüğüne takdir olunur. Bu imkan bulunmadığı takdirde taşıma sırasında yol ve köprülerin durumunun göz önünde bulundurulur trafik güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi ve gösterilecek güzergâh üzerinde, istenecek gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması zorunludur.

b) Karayolunda trafiğe çıkışın yüksüz, devamlı olarak yapılmasının gerekli görülmesi halinde bu işe ayrılacak her bir araç, yarı römorklu araç veya katar için güzergâh ile süre belirtilerek süreli Özel İzin Belgesinin, karayolunda trafiğe çıkışın yüklü olarak yapılması halinde ise bu işe ayrılacak araç yarı römorklu araç veya katar için güzergâh, taşıma sınırları ve şartları ile taşıma zamanı belirtilerek her çıkış için ayrı ayrı Özel Yük Taşıma İzin Belgesinin alınması zorunludur.

c) Ölçü ve boyutlar bakımından bölünemez niteliği taşıyan özel yüklerin taşınması; bu maddenin birinci fıkrası (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen toplam ağırlıkları geçmemek, yüke uygun araç veya araçlar seçilmesi kaydıyla mümkündür. Bu madde belirtilen hususlara ilişkin başka bir ihlale neden olmamak şartıyla aynı yükten birden fazla yükleme yapılabilir.

d) Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığına ait araçlar ve bölünemeyen özel yükler ile yangın, sel, deprem, tabii afet ve benzeri durumlarda kullanılan araçlar ve bölünemeyen özel yükler için bu fıkra ve beşinci fıkraya göre Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alınması gerekli değildir. Ancak bu araçların trafiğe çıkışları ve bölünemeyen özel yüklerin taşınması sırasında yol, köprü ve sanat yapılarının durumunun göz önünde tutulması, trafik güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi ve belirlenen güzergâh üzerinde gerekli güvenlik tedbirlerinin kendi birimlerince alınması mecburidir.

e) Özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesi ile trafiğe çıkacak araçlar üzerinde, izin belgelerinde gösterilen özel işaretlerin sürekli olarak bulundurulması ve özel şartların sağlanması zorunludur.

Tescilli veya tescilsiz olup, yüksüz olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ölçülerden en az birine uymayan araç, yarı römorklu araç, katar, iş makineleri ve benzerlerinin karayolunda trafiğe çıkışı için Karayolları Genel Müdürlüğünden, bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen esaslara göre "Özel İzin Belgesi" alınması mecburidir. Bu maddenin üçüncü fıkrası (b) bendi ve dördüncü fıkrası bu hükmün dışındadır.

Bu maddenin birinci fıkrası hükümlerinden en az birine uymayan ancak bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarına göre özel yük taşıma izin belgesi alarak taşıma yapabilecek veya özel izin belgesi alarak karayoluna çıkabilecek araç, yarı römork ve römorkların, bunların yüklü veya yüksüz olarak trafiğe her çıkarılışlarında Karayolları Genel Müdürlüğünden özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi alınması gerektiği karayolu uygunluk belgesine ve tescil işlemi sırasında ise trafik belgesine işlenir.

Karayolu güzergâhları üzerinde kış hizmetleri amacı ile seyreden, yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruma ait araçlarla kurum adına çalışan araçlar hizmetin gereği beraber veya ayrı ayrı çalıştırdıkları tuz serici, ön-yan kar bıçağı, kar rotatifi ve benzeri ataşmanlarla azami genişlikleri birinci fıkrada belirtilen ölçüleri geçebileceği gibi, saatte 70 km/s hızı geçmemeleri kaydıyla azami yüklü ağırlıklarının üzerinde yükleme yapılabilir.

Özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesi alınması gereken araçlar, izin alınmadan veya izin şartlarına uymadan karayoluna çıkarıldığında trafikten men edilir.

Araçların yüklenmesine ilişkin ölçü ve usuller, ağırlık ve boyut kontrolü usul ve esasları ile tartı toleransları konusunda Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır."

MADDE 22 – Aynı Yönetmeliğin 141 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Geçiş üstünlüğüne sahip araçlar;

1) Yaralı veya acil hastaların taşınması ve bunlara ilk ve acil yardımın yapılması için kullanılan ambulans ve özel amaçlı taşıtlarla, yaralı ve acil hasta taşıyan diğer araçlar,

2) Organ ve doku nakil araçları,

3) İtfaiye araçları ile benzeri acil müdahale araçları,

4) Sanık veya suçluları takip eden veya genel güvenlik ve asayiş için olay yerine giden zabıta araçları,

5) Trafik güvenliğini koruma veya trafik kazasına el koyma amacıyla olay veya kaza yerine giden trafik hizmetlerine ait araçlar,

6) Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşa ait kar ve buz mücadelesi araçları ile acil müdahale gerektiren çalışmalarda görevli araçlar,

7) Afet ve acil durum hâllerinde afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlar,

8) Hizmetin devamı süresince koruma araçları ile korunan araçlar,”

“c) Geçiş üstünlüğü hakkının kullanılması esasları;

Özel amaçlı taşıtlardan ambulans ve itfaiye araçları ile organ ve doku nakil araçları, emniyet ve asayiş hizmetlerinde kullanılan, boyama şekilleri veya ayırım işaretleriyle tanınan geçiş üstünlüğüne sahip oldukları açıkça belli olan araçlar dışındaki ayırım işareti bulunmayan ancak, geçiş üstünlüğüne sahip olan diğer araçlardan,

1) Geçiş üstünlüğü hakkını kullanması gereken güvenlik ve asayiş hizmetlerinde kullanılanlar gerektiğinde derhal söktürülüp takılabilen ışıklı ihbar işareti ve devamlı olarak da görülmeyen kısımlarda sesli ihbar işareti bulundurmaları zorundadır.

2) Ambulans ve organ ve doku nakil araçları dışında, yaralı ve acil hasta taşıyan veya organ ve doku naklinde kullanılan; ancak geçiş üstünlüğüne sahip oldukları ayırım işaretiyle belirlenmemiş olan araçların sürücüleri geçiş üstünlüğü hakkını, gereksiz olmamak şartı ile kendilerine taşıt yolu üzerinde yer açılmasını sağlamak üzere yeterli şekilde ses cihazlarını ve ışıklı işaretlerini kullanarak, gerektiğinde el ve kol işareti yaparak, karayolunu kullananları uyararak suretiyle kullanır.

Bu hakkı gereksiz yere kullananlar hakkında Karayolları Trafik Kanununa göre işlem yapılmakla birlikte Türk Ceza Kanunu hükümleri de uygulanır.”

“d) Geçiş üstünlüğü olan araçların uyarı işaretleri;

1) Işıklı uyarı işareti,

Ambulanslarda, organ ve doku nakil araçlarında, trafik ve genel zabıtaya ait araçlarda mavi-kırmızı veya mavi, Karayolları Genel Müdürlüğünün sadece trafik hizmetlerine tahsis edilen araçlarında mavi, itfaiye ve afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlarda kırmızı renk ve ışık veren ve normal hava şartlarında 150 metreden görülebilen, dönerli veya aralıklı yanıp sönen lambalı cihazlardır.

2) Sesli uyarı işareti,

Araçların üzerinde veya görülmeyen kısımlarında bulunan canavar düdüğü, siren veya çan gibi en az 150 metreden duyulabilecek şekilde ses çıkaran cihazlardır.

Sesler, afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlarda devamlı aynı notadan, diğerlerinde değişik notaların seslendirilmesi şeklindedir.

3) Ambulans ve organ ve doku nakil araçları dışında, yaralı ve acil hasta taşıyan araçların bu amaçla kullanılacak ses ve ışık cihazları hakkında bu maddenin (c) bendinin (2) numaralı alt bendi hükümleri uygulanır.”

MADDE 23 – Aynı Yönetmeliğin 160 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Trafik kural ihlallerine istinaden verilen idari yaptırımlara itiraz ve bu davalara bakacak mahkemeler

Madde 160 – 2918 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği haller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza hakimlikleri karar verir.

2918 sayılı Kanunda yer alan idarî yaptırımlara yapılan itirazlarda, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

2918 sayılı Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askerî araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askerî görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askerî araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazaları ile ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır.”

MADDE 24 – Aynı Yönetmeliğin 161 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Trafik idari para cezası karar tutanağı ve mülki amire sevk tutanağı düzenlenmesi

Madde 161 – Karayolları Trafik Kanununda yazılı trafik kural ve yasaklarını ihlal edenler hakkında Emniyet Genel Müdürlüğünün trafik zabıtası personeli ile bu Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki esaslara uygun olarak Emniyet Genel Müdürlüğünün diğer birimlerinde görevli emniyet hizmetleri sınıfı personeli ve Jandarma Genel Komutanlığının bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi esaslarına göre yetkili kıldığı personel tarafından trafik idari para cezası karar tutanağı ve/veya mülki amire sevk tutanağı düzenlenir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün yetkili kıldığı personeli tarafından Karayolları Trafik Kanununun 13, 14, 16, 17 ve 18 inci maddelerine, 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ve 65 inci maddesine aykırı hareket edenler hakkında idari para cezasına dair tutanak düzenlenir. Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde ise, durum bir yazı ile gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna bildirilir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının yetkili kıldığı personeli tarafından Karayolları Trafik Kanununun 35 ve 65 inci maddelerine aykırı hareket edenler hakkında idari para cezasına dair tutanak düzenlenir.

Tutanaklar, mülki amire sevk edilenler için mülki amire sevk tutanağı, para cezaları için trafik idari para cezası karar tutanağı olmak üzere iki şekilde olur.

Tutanakların düzenlenmesine ve yapılacak diğer işlemlere ait uygulamalar, 6/4/2011 tarihli ve 27897 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde ve Takibinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.”

MADDE 25 – Aynı Yönetmeliğin 162 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 162** – Tutanak düzenleyenler;

- a) Tutanaklara bağlı olduğu birimin adı bulunan kaşe damgayı basmak, bastırmak ve birimin adını yazmak,
- b) Tutanaklara adını, soyadını, görev unvanını ve sicil numarasını yazarak veya bu bilgiler bulunan kaşe damgayı her nüshasına basarak imza etmek,
- c) Tebliğ yerine geçmek üzere, hakkında işlem yapılana tutanağı imza ettirmek ve bir nüshasını vermek,
- ç) Tutanakları imza etmekten kaçınanlar için “imza etmedi” şeklinde not düşmek,
- d) Tescil plakasına düzenlenecek idari para cezaları için Kanunun 116 ncı maddesi doğrultusunda hareket etmek

ile yükümlüdürler.

Olaya el koyanların birden fazla olması halinde mülki amire sevk tutanağı en az iki görevli tarafından imzalanır.

Trafik idari para cezası karar tutanakları, kesinleşme tarihinden itibaren takip ve tahsili için Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma gönderilir. Tutanaklara ilişkin bilgilerin Maliye Bakanlığınca elektronik ortamda bildirilmesi halinde ayrıca suret gönderilmez.

Ceza puanlamasına esas olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü yetkililerince düzenlenen trafik idari para cezası karar tutanaklarının kaydedildiği listeler ilgili trafik denetleme birimine gönderilir. Tutanakların bu kurumlarca elektronik ortamda sisteme aktarılabilmesi halinde ayrıca suret gönderilmez.”

MADDE 26 – Aynı Yönetmeliğin 164 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Trafik idari para cezaları; Maliye Bakanlığınca muhasebe birimlerine, vergi dairelerine ve Maliye Bakanlığınca Gelir İdaresi Başkanlığınca yetkilendirilen banka ve PTT aracılığı ile ödenebilir.”

“Trafik idari para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Bankalar ile PTT tarafından tahsil edilen paralar ile kredi kartı ile yapılan tahsilâtın muhasebe birimi hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 27 – Aynı Yönetmeliğin 165 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Trafik idari para cezalarının tutanağın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekir. Bir ay içinde ödenmeyen cezalar için her ay %5 faiz uygulanır. Aylık faizin hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınır. Bu suretle bulunacak tutar cezanın iki katını geçemez.”

“Trafik idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde; dörtte bir oranında indirim yapılır. Cezaya muhatap olanın ekonomik durumunun müsait olmaması ve 1 (bir) ay içerisinde ilgili vergi dairesine müracaat etmesi halinde, vergi dairesince ilk taksiti peşin, kalan üç taksiti de bir yıl içinde ve dört eşit taksitte ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi durumunda idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.”

MADDE 28 – Aynı Yönetmeliğin 167 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 167** – Karayolları Trafik Kanununun kural ihlali saydığı fiilden dolayı haklarında ceza uygulanan sürücülere, aldıkları her ceza için "Sürücülere Uygulanacak Ceza Puanı Cetveli"nde (Ek:35) belirlenen ceza puanları verilir ve bu ceza puanları Emniyet Genel Müdürlüğü PolNet bilgi sistemine kaydedilir.

Trafik kuralının ihlal edildiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde;

a) Toplam 100 ceza puanını aştığı tespit edilen sürücülerin, sürücü belgeleri 2 ay süre ile geri alınır. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıtlı Sürücüler Kursu Yönetmeliğine göre tabi tutulacakları eğitimi tamamladıklarını belgeleyen sürücülerin sürücü belgeleri geri alma süresi sonunda iade edilir.

b) Toplam 100 ceza puanını ikinci defa aştığı tespit edilen sürücülerin sürücü belgeleri 4 ay süre ile geri alınarak, tabi tutulacakları psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanının muayenesi sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmadığını belgeleyen sürücülerin belgeleri, geri alma süresi sonunda iade edilir.

c) Toplam 100 ceza puanını üçüncü defa aştığı tespit edilen sürücüler bu konuda düzenlenecek bir tutanakla sulh ceza hakimliklerine sevk edilir ve mahkeme kararına göre işlem tesis edilir.

100 ceza puanına ulaşıldığı tarihte bu puanın üstünde tespit edilen ceza puanı sayıları daha sonraki ceza puanı hesaplamasında dikkate alınmaz.

100 ceza puanını doldurduğu tarih ile sürücü belgesinin geri alınma işleminin başlatıldığı tarihler arasında araç kullanarak ceza puanı alan sürücülerin almış oldukları bu ceza puanları daha sonraki ceza puanı hesaplamasında da değerlendirilmeye alınır.

Ölümlü sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ilgili mahkeme tarafından 1 yıl süre ile geri alınır. İlgili trafik zabıtasınca bilgisayar kayıtlarına gerekli şerhler düşülür.

Sürücü belgesinin sürücünün yanında olmaması ya da başka nedenlerle işlem yapıldığı sırada geri alınamaması halinde bilgisayar kayıtlarında geri alma işlemi yapılarak gerekli şerhler düşülür. Ayrıca sürücü hakkında Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden gerekli işlem yapılır.

Sürücü belgeleri geçici olarak geri alınırken durum bir tutanakla tespit edilir ve süresi sonunda imza karşılığı teslim edilir.

Geri alınma süresi içinde araç kullandığı tespit edilenler hakkında 2918 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine istinaden işlem yapılır.”

MADDE 29 – Aynı Yönetmeliğin 168 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 168** – Sürücü belgesi alındıktan sonra çeşitli suçlardan mahkûm olanların sürücü belgelerinin geri alınması ile mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca sürücü belgelerinin geri alınmasına ilişkin verilen kararların uygulanması hakkında yapılacak işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca kişinin sürücü belgesinin geri alınmasına karar verilmesi halinde; geçici geri alma hükmünün uygulanması, varsa hürriyeti bağlayıcı ceza hükümlerinin infazından sonra uygulanır. Geri alma işlemleri; belgenin verildiği veya belge sahibinin ikametgâh ve işyerinin bulunduğu yerdeki mahalli zabıta ile trafik zabıtası tarafından işbirliği halinde yürütülür ve bu geri alma işlemleri durumun ilgiliye tebliğinden itibaren başlar. Ayrıca, sürücü belgesinin geri alınmasına dair karar trafik kuruluşuna ulaştığı tarihten itibaren sürücü belgesinin geri alınması yönünde bilgisayar kayıtlarına da şerh düşülür.

b) Sürücü belgesi sahibinin; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 190 ve 191 inci maddeleri, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında ve 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve takip eden fıkralarında belirtilen suçlardan hüküm giymesi halinde, bu suçlara ilişkin kayıtlar adli sicilinden silininceye kadar sürücü belgesi geri alınır.”

MADDE 30 – Aynı Yönetmeliğin 176 ncı maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2918 sayılı Kanunun 131 inci maddesi kapsamında Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu tarafından satışı yapılan basılı kağıt ve plakalardan elde edilen net gelirin %60’ı Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu tarafından her yıl Şubat ayı sonuna kadar Emniyet Genel Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılmak üzere İçişleri Bakanlığı Muhasebe Birimi hesabına yatırılır. Kalan gelir Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna aittir.”

MADDE 31 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Aday sürücülük

Ek Madde 3 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sürücü belgesi alanlar ile herhangi bir sebeple sürücü belgesi iptal edilmiş olup da yeniden sürücü belgesi alanlar, belgenin alındığı tarihten itibaren iki yıl süreyle aday sürücü olarak kabul edilir.

Aday sürücülük süresi içerisinde 2918 sayılı Kanunun;

- 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üç kez ihlal edilmesi,
- 48 inci veya 118 inci maddelerine istinaden sürücü belgelerinin geri alınması,
- 51 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi,
- 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üç kez ihlal edilmesi,
- 74 üncü maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

e) Koruyucu tertibatın kullanılması ile ilgili 78 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi veya araç cinsine bakılmaksızın 0,20 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullanıldığının tespit edilmesi veya toplam 75 ceza puanının aşılması durumunda sürücü belgesi trafik görevlilerince iptal edilir.

Belgesi iptal edilenlerin tekrar sürücü belgesi alabilmeleri için; sürücü kurslarına devam etmeleri ve yapılan sınavlarda başarılı olarak motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almaları gerekir. Bu kişilerin sürücü kurslarında eğitime başlayabilmeleri için tabi tutulacakları psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonucunda sürücülüğe engel hali bulunmadığını gösterir belgenin sürücü kursuna ibrazı ve varsa iptal nedenlerinde yer alan geri alma süreleri kadar zamanın geçmiş olması zorunludur.”

MADDE 32 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 10 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

- A1 sınıfı sürücü belgeleri M ve A1 sınıfı sürücü belgesi,
- A2 sınıfı sürücü belgeleri M, A1, A2, A ve B1 sınıfı sürücü belgesi,
- B sınıfı sürücü belgeleri M, B1, B, D1 ve F sınıfı sürücü belgesi,
- ç) C sınıfı sürücü belgeleri M, B1, B, D1, C1, C ve F sınıfı sürücü belgesi,

- d) D sınıfı sürücü belgeleri M, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E ve F sınıfı sürücü belgesi,
e) E sınıfı sürücü belgeleri (28/4/1997 tarihinden önce alınanlar) M, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ve F sınıfı sürücü belgesi,
f) E sınıfı sürücü belgeleri (28/4/1997 tarihinden sonra alınanlar) M, B1, B, C1, C, D1, D ve F sınıfı sürücü belgesi,

- g) F sınıfı sürücü belgeleri M ve F sınıfı sürücü belgesi,
ğ) G sınıfı sürücü belgeleri M ve G sınıfı sürücü belgesi olarak değiştirilirler.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış ve sahibine römork takarak araç kullanma yetkisi veren sürücü belgeleri veya sürücü sertifikaları yeni sınıf sürücü belgeleri ile değiştirilirken yeni sınıfına ilave olarak "E" ibaresi eklenir. Sürücü kursuna kayıt yaptırmış olanlar için de bu fıkra hükmü uygulanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce motorlu taşıt sürücü sertifikası sahibi olanlar ile sürücü kurslarına kayıt yaptırmış olanlar için de yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sürücü belgesi sahibi olanlar, sürücü belgelerini belirlenen süre içerisinde değiştirinceye kadar, sahip oldukları sürücü belgesi sınıfının birinci fıkrada belirtilen karşılığı olan sınıf ile kullanılan araçları sürmeye yetkilidir.

"H" sınıfı sürücü belgeleri, engellinin kullanmaya yetkili olduğu araç cinsine göre "A" veya "B" sınıfı sürücü belgesi ile değiştirilir. Değiştirme işlemi sırasında sağlık raporu istenir. Engelli kişinin kullanacağı araçta bulunması gereken özel tertibat, Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmeliğe göre hazırlanan listeden belirlenerek kodu ile birlikte sağlık raporuna yazılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan ve 2918 sayılı Kanuna göre değiştirilmesi zorunlu olan sürücü belgelerinin değiştirme işlemleri beş yıl içerisinde tamamlanır. Gerekmesi halinde bu süre İçişleri Bakanlığınca uzatılabilir.

Sürücü belgelerinin değiştirilebilmesi için;

- a) İlgililerin Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte belirlenen sağlık şartlarını taşımaları,
b) İlgililerin bu Yönetmeliğin 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen hükümlülükle ilgili şartları taşımaları,
c) Herhangi bir nedenle sürücü belgesi geçici olarak geri alınmış ise iade edilme şartlarının gerçekleşmiş olması

gereklidir.

Bu madde kapsamında yapılacak değiştirme işlemlerinden harç alınmaz. Ancak indirimli değerli kâğıt bedeli olarak 13 Türk Lirası ve 2918 sayılı Kanununun 131 inci maddesinin son fıkrası kapsamında da 2 Türk Lirası bedel ödenir.

Belirlenen süre içerisinde değiştirilmeyen sürücü belgeleri geçersiz sayılır. Ancak, ilgililerin başvuruları halinde, gerekli harçlar ve indirimsiz değerli kâğıt bedeli ödendikten sonra kendilerine geçersiz sayılan sürücü belgesinin karşılığı olan yeni sürücü belgeleri verilir. Ancak, sürücü belgeleri çeşitli nedenlerle geri alınmış olanlar ile mücbir sebeplerle sürücü belgelerini bu madde kapsamında belirlenen sürelerde değiştirmeyenlerden de belgelerinin değiştirilmesi sırasında harç alınmaz.

Değiştirilen eski tip sürücü belgelerinin geri alınması, saklanması ve imhası ile değerli kâğıt bedellerinin zimmet kayıtlarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir."

MADDE 33 – Aynı Yönetmeliğin;

- a) 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "özürlüler" ibaresi "engelliler" olarak,
b) 74 üncü maddesindeki "özürlüler" ibaresi "engelliler" olarak,
c) 115 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (14) numaralı alt bendinde yer alan "Özürlülerin" ibaresi "Engellilerin" olarak,
ç) 125 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin (6) numaralı alt bendinde yer alan "özürlülere" ibaresi "engellilere" olarak,
d) 149 uncu maddesinin başlığında yer alan "Özürlü, Hasta ve Sakat" ibaresi "Hasta ve Engelli" olarak,
e) 149 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "özürlülerin" ibaresi "engellilerin" olarak,
f) Geçici 6 ncı maddesinin başlığında yer alan "Özürlü" ibaresi "Engelli" olarak,
g) Geçici 6 ncı maddesinde yer alan "özürlülere" ibareleri "engellilere", "özürlülük" ibaresi "engellilik", "özürlüler" ibaresi "engelliler" olarak,
ğ) Ek:47'nin ön yüzünde yer alan "ÖZÜRLÜLER İÇİN PARK KARTI" ifadesi "Engelliler İçin Park Kartı", arka yüzünde yer alan "Özürlülere" ifadesi "Engellilere" olarak,
h) SÜRÜCÜLERE UYGULANACAK CEZA PUAN CETVELİ'nin (ek: 35) TRAFİK KURAL İHLALİNİN KONUSU sütununun 61/o Kanun Maddesi satırında yer alan "özürlülerin" ibaresi "engellilerin" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 34 – Aynı Yönetmeliğin ekindeki “Sürücü Belgesi Müracaat Formu (Ek-18)” ve “Sürücü Belgesi (Ek-28)” ekteki şekilde değiştirilmiş ve aynı Yönetmeliğe “Sürücü Belgesi Yerine Geçen Geçici Belge (Ek-50)” eklenmiştir.

MADDE 35 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan;

a) Sürücülere Uygulanacak Ceza Puanı Cetveli (Ek-35)’nin 39/1-a ve 39/1-b maddelerine ilişkin satırlar yürürlükten kaldırılmış,

b) Sürücülere Uygulanacak Ceza Puanı Cetveli (Ek-35)’nin 34 üncü maddeye ilişkin satırından sonra gelmek üzere 39/2 nci maddeye ilişkin aşağıdaki satır eklenmiş,

39/2	Sürücü belgelerinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmek,	20
------	--	----

c) Sürücülere Uygulanacak Ceza Puanı Cetveli (Ek-35)’nin 48/5 inci maddeye ilişkin satırından sonra gelmek üzere 48/8 ve 48/9 uncu maddelerine ilişkin aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

48/8	Uyuşturucu veya uyarıcı madde olarak araç kullanmak,	20
48/9	Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılmasını kabul etmemek,	20

MADDE 36 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan;

a) EK:26,

b) K Sınıfı Sürücü Aday Belgesi Kayıt Defteri Ek:27,

c) Sürücü Belgesi Sicil Kayıt Defteri Ek:29,

yürürlükten kaldırılmış,

ç) Ek:14’ün birinci sütununun onaltıncı satırında yer alan “13” ibaresi “16” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 37 – Bu Yönetmeliğin;

a) 8 inci maddesi, 9 uncu maddesi ile değiştirilen 76 ncı maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve altıncı fıkraları, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 31, 32, 34 üncü maddeleri, 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 36 ncı maddesinin (c) bendi 1/1/2016 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde

yürürlüğe girer.

MADDE 38 – Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri, Çevre ve Şehircilik ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanları birlikte yürütür.

Ekler için tıklayınız